

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoE/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217200845
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4217200845.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený Advokátskou kanceláriou, TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Tomáš Kušník, proti povinnému: N. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., O. XXXX/XX, o vymożenie sumy 2 657,45 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 10Er/39/2017-42 z 27. augusta 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Povinnému voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Komárno (súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a ako exekučný súd v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31. 03. 2017, ďalej len „Exekučný poriadok“) uznesením č. k. 10Er/39/2017-42 z 27. augusta 2018, zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z 06. 12. 2016.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 44 ods. 2, § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoSRK“), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že oprávnený sa návrhom spísaným vo forme zápisnice u súdneho exekútora dňa 06. 12. 2016 domáhal u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vykonania exekúcie na vymożenie pohľadávky voči povinnému vo výške 2 657,45 eura s príslušenstvom a trov exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž so sídlom Vansovej 2, Bratislava, sp. zn. SRSAspA 07816/16 z 9. júna 2016. Dňa 23. 01. 2017 súdny exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

4. Exekučný súd preskúmal žiadosť a zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky č. 5004695 z 20. 01. 2010 uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným, dohodu o uznaní záväzku z 17. 04. 2014 a rozhodcovskú zmluvu z 17. 04. 2014. Z článku 3. predloženej rozhodcovskej zmluvy vyplynulo, že všetky spory, ktoré vzniknú z dohody o uznaní záväzku, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (bod 3.1 rozhodcovskej zmluvy). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý

vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 3.1. článku zmluvy na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu (bod 3.2 rozhodcovskej zmluvy).

5. Oprávneným predložená zmluva o poskytnutí účelovej pôžičky č. 5004695 z 20. 01. 2010 založila záväzkovo - právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Právny predchodca oprávneného teda pri uzavieraní predmetnej zmluvy vystupoval ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ. Záväzkový vzťah založený na základe predkladanej zmluvy je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné ho posudzovať i v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách.

6. Z predložených listín dospel exekučný súd k záveru, že oprávnený uzavrel s povinným rozhodcovskú zmluvu dňa 17. 04. 2014, t. j. v rovnaký deň ako oprávnený s povinným uzavreli dohodu o uznaní záväzku. Dohoda o uznaní záväzku je formulárový dokument, ktorého cieľom je dosiahnutie uznania záväzku, a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku na zaplatenie dlžnej sumy, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou zmluvou, ktorá je spotrebiteľovi predkladaná spolu s ďalšími listinami. Z obsahu je zrejmé, že ide o formulár, ktorý oprávnený používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov, avšak nie je v záujme dlžníka predĺžiť plynutie premlčacej lehoty, prípadne súhlasiť s rozhodcovským konaním, pretože takto by si významne zhoršil postavenie, čo je v rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa. Rozhodcovská zmluva, ktorú predložil oprávnený povinnému, bola uzavretá vo formulárovej podobe, jej obsah povinný nemohol ovplyvniť, pretože celý obsah zmluvy bol už predtlačенý s tým, že v jej záhlaví boli doplnené iba osobné údaje. Oprávnený mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu a spotrebiteľ (povinný) týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa (oprávneného) na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Predtlačенé poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o rozhodcovskom konaní súd nepovažoval za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov takéhoto konania. Možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinným napriek bodu 2. a 3. rozhodcovskej zmluvy považuje súd len za zdanlivú. V prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských zmlúv je možnosť výberu na strane žalobcu - veriteľa, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ teda nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, čo považoval za nekalé dojednanie o možnosti riešenia sporov. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah.

7. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Exekučný súd zistil, že rozhodnutie predložené v exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následné zastavenie exekučného konania, a preto súd rozhodol tak ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia.

8. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že v posledných rokoch právny poriadok SR v oblasti spotrebiteľského rozhodcovského konania prešiel zásadnými zmenami vyžadovanými právom Európskej únie. Taktiež prišlo k novele Občianskeho zákonníka účinnnej od 01. 01. 2008. Výsledkom procesu úpravy spotrebiteľského rozhodcovského konania je zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoSRK“) ako samostatný predpis. Oprávnený poznamenal, že sa všetkým legislatívnym zmenám podrobil a pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s povinným postupoval prísne podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel, ako aj v súlade s rozhodovacou činnosťou exekučných súdov. V tomto smere

poukázal na § 3 ods. 1, 2, 5 a 6 ZoRK. Ďalej namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje zdôvodnenie, prečo dojednanie obsahu rozhodcovskej zmluvy vopred na predtlačenom formulári je pre súd neprijateľné. Záver súdu považoval za absurdný. Povinný rozhodcovskú zmluvu podpísal sám a dobrovoľne, pričom mal povinný zaškrtnúť políčka spolu s miestom na podpis. Spotrebiteľ mohol rozhodcovskú zmluvu odmietnuť, čím by zároveň neodmietol žiadne iné zmluvné ustanovenia Dohody o uznaní záväzku a úhrad pohľadávky v splátkach, keďže predmetná dohoda mala na ostatné ustanovenia ďalší priestor. Na podporu správnosti svojich argumentov poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9CoE/265/2015, z 28. januára 2016, č. k. 6CoE/17/2017-41, z 13. júna 2017, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2CoE/173/2017 z 21. decembra 2017 a rozsudok č. k. 41CoSr/6/2018-188 z 31. júla 2018. Oprávnený poukázal na to, že zmluva, na základe ktorej boli povinnému poskytnuté finančné prostriedky bola uzatvorená dňa 20. 01. 2010, pričom rozhodcovská zmluva bola uzatvorená dňa 17. 04. 2014, teda po viac ako štyroch rokoch od poskytnutia finančných prostriedkov.

9. Nestotožnil sa s tvrdením súdu, že rozhodcovská zmluva je neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Povinný mal možnosť nielen rozhodcovskú zmluvu nepodpísať, ale v zmysle bodu 3.3 mal možnosť od tejto zmluvy aj odstúpiť. Povinný k podpisu predmetnej rozhodcovskej zmluvy nebol žiadnym spôsobom nútený. Jej rozsah a text nie je ani tak rozsiahly, ani zložitý, aby jej obsahu nemohol porozumieť. Rozhodcovská zmluva je formulovaná alternatívne, teda dáva zmluvným stranám na výber, na ktorý rozhodcovský, resp. všeobecný súd sa v prípade sporu obráti. Možnosť výberu má nielen dodávateľ, ale aj spotrebiteľ. Odvolateľ konštatoval, že vzhľadom k tomu, že Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní umožňuje, aby boli spotrebiteľské spory za určitých podmienok prejednané na rozhodcovskom súde zriadenom podľa tohto zákona, nie je možné pripustiť, aby rozhodcovský rozsudok vydaný podľa ZSRK nebol považovaný za exekučný titul, na podklade ktorého je možné vykonať exekúciu. Poukazujúc na uvedené je zrejme, že splnil všetky podmienky stanovené zákonodarcom, a preto nie je dôvod na to, aby exekučný súd považoval uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je arbitrárne bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia, pretože v predmetnom prípade bola rozhodcovská zmluva uzatvorená na samostatnom dokumente, vo veci rozhodoval spotrebiteľský rozhodcovský súd, ktorý splnil podmienky na udelenie licencie podľa ustanovení ZSRK. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 11/2010 z 26. septembra 2011. Postupom exekučného súdu bolo oprávnenému znemožnené efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu a zároveň takýto postup môže založiť zodpovednosť štátu za škodu. Záverom uviedol, že aj napriek rozsiahlej argumentácii exekučného súdu, jeho rozhodnutie je nepresvedčivé a bez jasnej a zrozumiteľnej úvahy súdu pri aplikácii relevantných ustanovení právnych predpisov na konkrétny právny vzťah, ktorý by mal oporu v skutkovom stave vyplývajúcom zo súdneho spisu.

10. Písomné vyjadrenie k odvolaniu oprávneného nebolo podané.

11. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Exekučné konanie sa začalo spísaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice z 06. 12. 2016 pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava v neprospech povinného o vymożenie pohľadávky vo výške 2 657,45 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislava, Vansovej 2, sp. zn. SRSAspA 07816/16 z 9. júna 2016, právoplatný dňa 14. novembra 2016 a vykonateľný dňa 18. novembra 2016. Exekučným titulom bola povinnému (žalovanému) uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému (žalobcovi) sumu 2 772,45 eura, úrok z omeškania vo výške 476,40 eura, úrok z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 2 261,17 eura od 22. 01. 2016 do zaplataenia, trovy rozhodcovského konania pozostávajúce z poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 194,96 eura a trov právneho zastúpenia žalobcu vo výške 287,50 eura, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Vo zvyšnej časti rozhodcovský súd žalobu zamietol.

13. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, v znení účinnom do 31.3.2017, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRSK“), v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa tohto zákona možno rozhodovať len spotrebiteľské spory, ohľadom ktorých možno uzatvoriť dohodu o urovaní, 1) vrátane sporov o určenie, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je; naliehavý právny záujem na určení podľa tohto zákona má len spotrebiteľ.

Podľa § 73 ods. 1 ZoRSK, ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa § 73 ods. 3 ZoRSK, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

Podľa § 73 ods. 4 ZoRSK, na základe rozhodcovskej zmluvy uzavretej pred 1. januárom 2015 môže spor spĺňajúci podmienky podľa tohto zákona po 1. januári 2015 rozhodovať len rozhodca v konaní pred stálym rozhodcovským súdom, ktorí spĺňajú podmienky podľa tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 2 EP, v znení účinnom do 31.3.2017, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 3 EP, v znení účinnom do 31.3.2017, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a následne vec správne právne posúdil, a preto potvrdzuje vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

15. S účinnosťou od 01. 01. 2015 je rozhodcovské konanie upravené v dvoch právnych predpisoch, a to v závislosti od strán sporu (účastníkov konania). Zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 336/2014 Z. z., ktorým sa

mení a dopĺňa zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov zakotvili novú koncepciu právnej úpravy rozhodcovského konania v slovenskom právnom poriadku. Predmetom úpravy zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní je prioritne spotrebiteľské rozhodcovské konanie ako aj s ním súvisiace hmotnoprávne a procesnoprávne inštitúty, zatiaľ čo predmetom zákona o rozhodcovskom konaní je nesporebné rozhodcovské konanie, tzv. „obchodná“ arbitráž. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, cieľom novej právnej úpravy bolo vytvoriť osobitný druh mimosúdneho riešenia sporov blízky rozhodcovskému konaniu, ktorý umožní riešiť spotrebiteľské spory pri zachovaní garancie ochrany práv spotrebiteľa, a to predovšetkým vymedzením spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, vymedzením a sprísnením podmienok, ktoré musí spĺňať stály rozhodcovský súd a rozhodca, zavedením „licencovania“ rozhodcov a stálych rozhodcovských súdov, kogentnou reguláciou procesu spotrebiteľskej arbitráže, mechanizmom súdnej ingerencie, ktorý má odstrániť prípadné pochybenia rozhodcu a vyrovnaním informačnej asymetrie spotrebiteľov zabezpečené prostredníctvom zákonom ustanovených formulárov.

16. V nadväznosti na novoprijatú právnu úpravu došlo k diverzifikácii tzv. všeobecného režimu prieskumu exekučných titulov v súlade s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a tzv. osobitného režimu prieskumu rozhodcovských rozsudkov v spotrebiteľských veciach v súlade s § 44 ods. 3 Exekučného poriadku. Ak bol návrh na vykonanie exekúcie podaný na podklade rozhodcovského rozsudku vydaného podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, je príslušný exekučný súd povinný skúmať okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom aj to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bol vydaný spotrebiteľský rozhodcovský rozsudok, obsahuje náležitosti požadované zákonom (§ 3 ZoSRK), ďalej či bol rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcom zapísaným v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory (§ 17 ods. 3 ZoSRK), či bolo rozhodnutie vydané rozhodcovským súdom disponujúcim povolením rozhodovať spotrebiteľské spory (§ 18 ods. 3 ZoSRK), rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti požadované zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (§ 40 ZoSRK) a je vykonateľné. Uvedené podmienky musia byť splnené kumulatívne, v opačnom prípade príslušný exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok, zamietne. V komparácii s § 44 ods. 2 je tak zrejmé, že súd rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľských veciach ako exekučný titul z hľadiska jeho súladu so zákonom už nepreskúma.

17. Odvolací súd preskúmaním obsahu spisu zistil, že exekučné konanie začalo dňa 06. 12. 2016, teda v deň, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým a ktorým sa oprávnený domáha vykonania exekúcie voči povinnému na sumu 2 657,45 eura. Podkladom na vykonanie exekúcie je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, v rozhodcovskom konaní ustanoveným rozhodcom Mgr. Richardom Mošaťom LL.M., sp. zn. SRSAspA 07816/16 z 9. júna 2016. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne vec preskúmal, pretože predmetnú vec rozhodol spotrebiteľský rozhodcovský súd, ktorý je zapísaný v zozname Ministerstva spravodlivosti medzi stálymi rozhodcovskými súdmi oprávnenými rozhodovať spotrebiteľské spory.

18. Odvolací súd poznamenáva, že súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak je exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená. V rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 10. 2011 sp. zn. 3Cdo/146/2011 a zo dňa 18. 01. 2012 sp. zn. 6Cdo/143/2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí ako exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

19. Exekučný poriadok pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší priebeh, vyžaduje splnenie zákonom stanovených podmienok, ktoré sú procesného a hmotnoprávneho charakteru. K procesným podmienkam exekúcie patria spôsobilosť účastníkov, právomoc a príslušnosť súdu, ako i spôsobilý návrh a listina, o ktorej oprávnený tvrdí, že je vykonateľným exekučným titulom. Všetky ostatné predpoklady exekúcie sú predpokladmi hmotnoprávnymi, ktorých nedostatok síce nebráni začatiu a

pokračovaní exekučného konania, ale bráni prípustnosti samotnej exekúcie. Z uvedeného vyplýva, že jedným z predpokladov na vedenie exekúcie voči povinnému je exekučný titul, ktorým môže byť rozhodnutie súdu alebo rozhodnutie iných orgánov, prípadne iná verejná listina. Exekučným titulom je pritom také rozhodnutie, ktoré je vykonateľné a ktoré ukladá povinnému určitú povinnosť, pričom musí spĺňať tak formálne, ako aj materiálne predpoklady vykonateľnosti. Formálna vykonateľnosť je splnená dodržaním zákonom predpísaných náležitostí o doručení rozhodnutia, o uplynutí lehoty na plnenie a o podaní riadneho oprávneného prostriedku. Materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu sú, či účastníci označení v rozhodnutí skutočne existujú, či nejde o rozhodnutie voči neexistujúcemu subjektu, či sú označení natoľko presne, že nemožno mať neodstrániteľnú pochybnosť, o koho sa jedná a či ide o plnenie, ktorého vymoženie zákon predpokladá.

20. Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti exekučný súd správne dospel k záveru, že je primárne potrebné preskúmať súlad žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi a či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, a či rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti osobitného predpisu a či je vykonateľné v zmysle § 44 ods. 3 EP. Exekučný súd síce zistil, že predmetnú vec rozhodol rozhodcovský súd evidovaný v Zozname stálych rozhodcovských súdov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, hoci to výslovne neuviedol, avšak vyplýva to zo skutočnosti, že exekučnú vec preskúmal a žiadosť súdneho exekútora zamietol z dôvodu neexistencie vykonateľného exekučného titulu. Správne dospel k záveru, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v Rozhodcovskej zmluve nebola uzavretá platne, pretože nebola individuálne dohodnutá, v dôsledku čoho nemohla byť, a teda ani nebola založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž. V danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva vo forme rozhodcovskej doložky spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa (oprávneného). Spotrebiteľovi je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky) vždy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Odvolací súd uvádza, že akákoľvek rozhodcovská doložka bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ako aj v samotnej rozhodcovskej zmluve, je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu si povinný ako spotrebiteľ rozhodcovskú doložku obsiahnutú v rozhodcovskej zmluve osobitne nevyjednal a nemal možnosť ovplyvniť jej ustanovenia. Mal možnosť zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným zmluvným dojednaniám, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. Odvolaciemu súdu je aj z jeho rozhodovacej činnosti známe, že oprávnený uzatvára s druhou zmluvnou stranou typizované (formulárová, typová, tiež adhézna) zmluvy, preto bolo treba dospieť k tomu záveru, že v rozhodcovskom konaní nebola zabezpečená spravodlivá ochrana práv spotrebiteľa. Tento záver treba prijať bez ohľadu na to, že oprávnený rozhodcovskou zmluvou iba alternatívne dojednal konanie pred rozhodcovským súdom. V danom prípade to bol práve oprávnený, ktorý takto formulované dojednanie aplikoval a obrátil sa na rozhodcovský súd, ktorého rozhodnutie je v tejto veci exekučným titulom, pričom práve túto možnosť oprávneného treba posúdiť z vyššie uvedených hľadísk. Iba skutočnosť, že v zmysle bodu 3.1 rozhodcovskej zmluvy sa účastníci zmluvy mohli obrátiť aj na všeobecný súd, nemá za následok platnosť celej rozhodcovskej doložky, pretože podstatným je to, že zmluva, ktorú povinný podpísal, t. j. Žiadosť a zmluva o poskytnutí účelovej pôžičky ŠANCA a rovnako aj rozhodcovská zmluva podpísaná povinným je adhézna zmluva. Povinný nemal možnosť jej obsah meniť, a tak nemal ani možnosť nepodpísať rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej rozhodcovské konanie aj prebehlo. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že na takto dojednanú rozhodcovskú zmluvu nemožno nazerať ako na individuálne dojednanú. Zároveň nie je zanedbateľnou tá skutočnosť, že spotrebiteľ, ktorý má záujem získať peňažné

prostriedky je vo finančnej tiesni a pri podpise rozhodcovskej zmluvy sa môže odôvodnene domnievať, že ak rozhodcovskú zmluvu nepodpíše, úver mu nebude poskytnutý. Odvolací súd zastáva názor, že rozhodcovská zmluva bola spotrebiteľovi predložená na podpis práve v čase jeho zníženej bdelosti, kedy si povinný nemohol dostatočne uvedomiť dôsledky svojho podpisu a prijatie podmienok rozhodcovskej zmluvy, kedy spotrebiteľ nie je schopný posúdiť následky dojednaní, s ktorými vyjadruje súhlas pri podpise rozhodcovskej zmluvy. Ohľadom možnosti alternatívne si vybrať medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, odvolací súd označuje túto možnosť za zjavne teoretickú, bez možnosti praktického využitia spotrebiteľom.

22. Odvolací súd teda zhodne so súdom prvej inštancie má za preukázané, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, lebo zaväzuje povinného na plnenia, ktoré sú právne nedovolené a v rozpore s dobrými mravmi, preto v ďalšom odkazuje na dôvody uvedené súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí ako na svoje vlastné a stotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie.

23. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že dojednania ohľadom rozhodcovskej doložky vyplývajúce z bodu 3.1. Rozhodcovskej zmluvy, vyznievajú jednoznačne v neprospech spotrebiteľa, keďže povinný toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohol. Následne súd zdôrazňuje aj mimoriadnu dôležitosť rozhodcovskej doložky, keďže v prípade spornosti nároku, napríklad neplnenia žalovaným na základe uzatvorenej zmluvy, dochádza prakticky automaticky k podávaniu návrhov zo strany dodávateľov na rozhodcovský súd ako tomu bolo i v tomto prípade.

24. Ochrana spotrebiteľov, ktorú legislatíva Európskej únie a členských štátov zabezpečuje, má za cieľ nad rámec základných zásad súkromného práva ako autonómia zmluvných strán, či pacta sunt servanda, zvýšiť ochranu záujmov spotrebiteľov. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Táto zákonná definícia vymedzuje jeden zo subjektov spotrebiteľskej zmluvy (ak je táto za spotrebiteľskú zmluvu považovaná), pričom dôvodom zavedenia a konkretizácie subjektu vzťahov „obchodných“ - spotrebiteľských v právnom poriadku je zvýraznenie potreby ochrany týchto subjektov pred „silnejšími“ subjektmi. Dôvody takejto potreby možno hľadať v charaktere priemerného spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právnych vzťahov najmä pre aktuálnu potrebu uspokojenia svojich spotrebiteľských potrieb. Iná kvalita bdelosti v procese kontraktácie sa vyžaduje od subjektu - zmluvnej strany - nespotebiteľa, a iná kvalita bdelosti sa vyžaduje od spotrebiteľa. Každý sa má predovšetkým starať o svoje veci sám, tzn. sám musí niesť dôsledky svojich rozhodnutí, preto možno uzavrieť, že nemožno zbaviť ani spotrebiteľa civilnej zodpovednosti za neplnenie si povinností vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv. Súdnou ochranu však nemožno uprieť ani menej bdelému, či skoro pasívnemu až ľahostajnému spotrebiteľovi. Odvolací súd poukazuje na to, že prijateľnou rozhodcovskou doložkou obsiahnutou v rozhodcovskej zmluve môže byť taká, ktorá bude so svojimi dôsledkami ozrejmená spotrebiteľovi v čase a spôsobom (bez pridaných „motivačných“ podmienok) kedy si aj priemerný spotrebiteľ dôsledky založenia právomoci rozhodcovského orgánu uvedomí, pričom doložka nevytlúči a ozrejmi spotrebiteľovi možnosť vec prejednať v súdnom konaní. Možnosť alternatívne si vybrať rozhodcovské, alebo súdne konanie nemá byť len napísané (v čase zníženej bdelosti spotrebiteľa), ale musí sa javiť byť naplnené vo vzťahu k priemernému spotrebiteľovi aj fakticky. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodcovská doložka (zmluva) nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože znemožňuje spotrebiteľovi individuálne ovplyvniť obsah rozhodcovskej zmluvy ako aj zmluvy o pôžičke, pričom je potrebné s cieľom vyvrátiť akékoľvek pochybnosti vychádzať z § 54 ods. 2 OZ, že pri výklade spotrebiteľských zmlúv sa postupuje podľa výkladu, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

25. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností zhodne ako súd prvej inštancie prijal záver, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, v dôsledku čoho bolo dôvodné zamietnuť žiadosť súdneho exekútora už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o tejto žiadosti na vykonanie exekúcie, pretože súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc

rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

26. V súvislosti s argumentáciou oprávneného, že k podpisu spornej rozhodcovskej zmluvy prišlo až o 4 roky neskôr ako bola podpísaná predmetná Zmluva, na základe ktorej boli povinnému poskytnuté finančné prostriedky, odvolací súd poznamenáva, že rozhodujúca je skutočnosť, že Rozhodcovská zmluva bola podpísaná v rovnaký deň, ako Dohoda o uznaní záväzku, t. j. dňa 17. 04. 2014, od ktorej ďalej oprávnený odvodzuje svoj nárok voči povinnému. Uvedená dohoda je tlačivo, ktoré obsahuje ustanovenia o forme splatenia záväzku formou splátkového kalendára a zároveň aj uznanie záväzku, čo je nejasné a súd to považoval za zavádzajúce a nezrozumiteľné pre spotrebiteľa a podpísaním takéhoto tlačiva si zhoršuje spotrebiteľ svoje postavenie a uzatvorením takejto dohody privodí spotrebiteľovi značnú ujmu. Text uznania záväzku a údaje, ktoré sú uvádzané v dohode už boli vopred pripravené, napísané a oprávnenému išlo predovšetkým o to, aby povinný podpísal uznanie záväzku. Text Dohody o uzavretí splátkového kalendára oprávnený ako veriteľ vopred pripravil pre povinného ako dlžníka a povinný nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, keď neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti. Oprávneným boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku. Samotné umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu a o vedomosti jeho následkov v článku 2 Dohody svedčí tomu, že zo strany oprávneného došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k povinnému ako spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno očakávať od dodávateľa, pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúc čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Ustanovenia na ochranu spotrebiteľa je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. V danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, keď nebola zo strany oprávneného riadna odborná starostlivosť a došlo k narušeniu ekonomického správania spotrebiteľa.

27. Pokiaľ ide o argumentáciu oprávneného, že povinný mohol od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť (čl. 3, bod 3.3 rozhodcovskej zmluvy), avšak tak neurobil, odvolací súd k tomu poznamenáva, že od Zmluvy možno odstúpiť len v prípade, ak je platná. Od absolútne neplatnej Zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je Zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy.

28. Záverom odvolací súd zdôraznil, že dojednanie rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve je v danej veci treba považovať za neplatné dojednanie, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími odvolacími dôvodmi oprávneného uvedenými v podanom odvolaní, pretože s poukazom na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva pri odôvodnení súdneho rozhodnutia sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (viď uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo 216/2012 a nález Ústavného súdu SR III. ÚS 119/03-30).

29. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, a následne správne právne vec posúdil, keď zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, preto odvolací súd potvrdzuje vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

30. Odvolací súd o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 tak, že v tomto štádiu konania procesne úspešnému povinnému voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli a ani si žiadne trovy neuplatnil.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).